Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

19 637 Vreemdelingenbeleid

Nr. 2175

VERSLAG INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING VROUWELIJKE VLUCHTELINGEN EN ASIELZOEKERS IN DE EUROPESE UNIE OP 3 MAART 2016 TE BRUSSEL

Vastgesteld 24 maart 2016

Op 3 maart jl. heeft in het Europees Parlement (EP) te Brussel een interparlementaire commissievergadering over vrouwelijke vluchtelingen en asielzoekers in de Europese Unie plaatsgevonden. Vanuit de Tweede Kamer nam het lid Van Miltenburg (VVD) deel. De delegatie brengt als volgt verslag uit.

De interparlementaire vergadering werd druk bezocht. Naast leden van de commissie voor de rechten van de vrouw en gendergelijkheid in het Europees Parlement (hierna: de FEMM-commissie) namen leden en medewerkers van 24 nationale parlementen deel.

De plenaire opening werd verzorgd door de heer Martin Schulz, voorzitter van het EP. Hij benadrukte de noodzaak om meer aandacht te hebben voor de bijzondere positie van vrouwelijke vluchtelingen en asielzoekers in de huidige migratiecrisis en onderstreepte het belang van Europese samenwerking. Ook integratie van vrouwelijke vluchtelingen verdient bijzondere aandacht, waarbij een belangrijke rol voor de lidstaten is weggelegd. Vervolgens sprak mevrouw Mary Robinson, voormalig president van Ierland, over de verhoogde risico’s waarmee vrouwelijke vluchtelingen te maken krijgen, in het bijzonder ten aanzien van seksueel misbruik, mensenhandel en gezondheidsproblemen bij bijvoorbeeld zwangerschap. Zij benadrukte het belang van een krachtig signaal dat deze problematiek extra aandacht vergt in aanloop naar de komende Europese toppen over de migratiecrisis. Daarnaast wees zij erop dat verder moet worden gekeken dan de huidige crisis: de beslissingen die Europa nu neemt kunnen bijdragen aan een meer effectieve en duurzame aanpak van de wereldwijde vluchtelingenproblematiek. Tot slot van het openingsgedeelte sprak mevrouw Nawal Soufi, mensenrechtenactivist, die een aantal maanden had meegereisd met vluchtelingen in Griekenland en op de Balkan en getuige was van de ontberingen waarmee vrouwen en families te maken krijgen bij grenspassages en in opvangkampen.

Na het plenaire openingsgedeelte ging de vergadering uiteen in een drietal parallelle workshops. Workshop 1 had betrekking op geweld tegen

kst-19637-2175
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

vrouwelijke vluchtelingen en asielzoekers. Workshop 2 stond in het teken van genderspecifieke gezondheidszorg voor vluchtelingen en asielzoekers. In workshop 3, waaraan de delegatie deelnam, stond de integratie van vrouwelijke vluchtelingen en asielzoekers centraal. Tijdens deze workshop werd onder meer een toelichting gegeven op het recent verschenen beleidsrapport[1] onder dit onderwerp, opgesteld door het onderzoeksbureau van het EP op verzoek van de FEMM-commissie. In het rapport wordt gewezen op het belang van gericht integratiebeleid in de lidstaten met betrekking tot de positie van vrouwelijke asielzoekers, in het bijzonder op het terrein van gendergerelateerd geweld en mensenhandel, genderspecifieke gezondheidszorg, taalonderwijs, huisvesting en toegang tot de arbeidsmarkt. Het rapport biedt ook een overzicht van *good practices* op deze terreinen in verschillende lidstaten en de mogelijkheden voor het aanwenden van Europese fondsen. Geconcludeerd wordt dat beleid gericht op het waarborgen van de rechten en het welzijn van asielzoekers en vluchtelingen niet genderneutraal kan zijn; het opvang- en integratiebeleid moet juist gendersensitief zijn gelet op de bijzondere, genderspecifieke uitdagingen waarmee vrouwen te maken krijgen in het land van opvang. Verder worden de Europese instellingen, waaronder het EP, opgeroepen om door te gaan met het vergroten van de bewustwording en het bevorderen van de uitwisseling van *promising practices* in de lidstaten ten aanzien van de bijzondere behoeften van vrouwelijke asielzoekers en vluchtelingen.

Een vertegenwoordiger van het Directoraat-Generaal Binnenlandse Zaken van de Europese Commissie gaf aan dat er grote verschillen bestaan tussen de lidstaten in het aanbod van voorzieningen gericht op integratie, zoals de mogelijkheid van avondonderwijs. Verder vertelde een vluchteling die werd lastiggevallen in een opvanglocatie in België en vervolgens werd ondergebracht in een aparte, kleinschalige opvang voor vrouwen over haar ervaringen. Verder voerden verschillende leden van nationale parlementen het woord, waarbij het belang van genderspecifiek integratiebeleid werd onderstreept en ervaringen in eigen land werd gedeeld.

In het plenair slotdebat benadrukte mevrouw Ingibjorg Gisladottir, regionaal directeur van UN Women, dat opvanglocaties en -diensten over het algemeen nog steeds te weinig toegerust zijn op de speciale behoeften van vrouwen. Op dit vlak bestaat er een grote kloof tussen woord en daad. Met de nodige politieke wil en *awareness* kan hierin verandering worden gebracht op komende EU-migratietoppen. Verder voerden verschillende leden van het EP en nationale parlementen het woord. EP-rapporteur mevrouw Mary Honeyball sloot de plenaire sessie af met de hoop dat deze interparlementaire vergadering heeft bijgedragen aan de bekendheid van de besproken problematiek en bewustwording van het genderperspectief in de huidige migratiecrisis. Over het

[1] *Female refugees and asylum seekers: the issue of integration,* Rapport van de Beleidsafdeling voor burgerrechten en constitutionele zaken van het Europees Parlement op verzoek van de FEMM-commissie, februari 2016, te raadplegen via www.europarl.europa.eu/supporting-analyses.

FEMM-commissierapport[2] inzake vrouwelijke vluchtelingen en asielzoekers in de EU wordt naar verwachting op 8 maart 2016 gestemd in het EP.

De delegatie,
Van Miltenburg

De griffier,
Loeffen

[2] Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid, *Rapport over de situatie van vrouwelijke vluchtelingen en asielzoekers in de EU*, 10 februari 2016, nr. A8–0024/2016.